

»Fíggjarliga sperdar familjur eiga at fáa
møguleikan at fáa ókeypís heilivág«

Sonja Jógvansdóttir

Granskin vísur,
at fólk við lágarí
inntøku hava verri
heilsustøðu enn
onnur

SAVNSMYNDIR: ÁLVUR HARALDSEN

vera talan um fólk, sum fáa krabba, sálarligt mein ella aðra sjúku, har útlitini at koma fyrí seg eru longri enn tær almennu skipanimar røkka til. Langtíðarsjúk detta mangan niðurímillum ymiskar skipanir, og koma tí ov ofta í fíggjarligt óførí, sum aftur hevur sera neiligt árin á teirra heilsu.

12 Støddin á veitingum frá tí almenna og úr arbeiðsmarknaðarskipanunum má avmynda kostnaðarstøði í landinum, og vera samsvarandi útrokningum um, hvat skal til fyrí at liva eitt virðiligt lív í Føroyum. Eisini mugu skattir og avgjöld avmynda førleikan hjá fólkí at rinda. Ein lutfalhækkandi skattaskipan er sera grundleggjandi lutur í hesum.

13 Skipanin við tillagaðum størvum skal broytast soleiðis at tað fyrst og fremst er sáttmálin á arbeiðsmarknaðinum, sum er avgerðandi fyrí, hvør lønin verður, og ikki ein tilvildarligum skali í einum rokniarki, eins og tað er nú. Endurgjaldið frá Almannaverkinum má tiskil broytast, og ikki mótroknast fyrr enn markið fyrí sáttmálaásettu lønini er nátt. Eftirløn skal leggjast omaná lønarendurgjaldið, so øll í vardum og tillagaðum størvum fáa eftirløn fyrí alla lønina, og ikki bara eftirløn av arbeiðsgevarans parti.

14 Skipanin við Heilsutrygd skal broytast soleiðis at fíggjarliga sperdar familjur fáa møguleika at fáa ókeypís heilivág.

15 Gerast skal skipan við vaksnamannalæru, har fólk yvir 30 ár við lítlum og ongum formligum útbúgvingum ella lærum fáa møguleika at førleikamenna seg ella taka eina útbúgving. Veitast má serligur hækkaður lestrarstuðul til fólk, ið eru undir hesi skipan.

við rentustuðlinum og tí manglandi bústaðarstuðlinum til leigarar er eisini við til at skapa ein óneyðuga stóran stættarmun millum tey sum eiga, og tey sum leiga.

9 Bústaðir skal fáa boð um at byggja lestraríbúðir har útbúgvingarstøðini eru og bíligar bústaðir um alt landið, og at hesar bústaðarbyggingar fáa eyka fígging, soleiðis at býlisútreiðslurnar hjá lesandi og fíggjarliga sperdum familjum kann gerast bíligari.

10 Lestaruðul má latast 12 mánaðir um árið. Lesandi fáa lestrarstuðul 11 mánaðir í árinum – í juli mánaði er ongin lestrarstuðul, hóast vit vita, at lesandi hava útreiðslur 12 mánaðir í árinum.

Hjá lesandi uttan børn er móguliga gjørligt at finna okkurt smávegis arbeiði í summarfrítíðini, tá ið lestrarstuðul ikki verður veittur, men hetta er ikki gjørligt hjá lesandi forsyrgjarum, sum um summarið hava børnini heima fulla tíð, tí skúlar og ansingarstovnar eru afturlatnir.

11 Gerast skal ein serliga skipan fyrí fólk við langtíðarsjúku, sum avloysir sjúkradagpeningaskipanina. Hetta er galdandi fyrí fólk við kropsligum ella sálarligum sjúkum, har tað mangan tekur longri at koma seg, enn skipanin sjúkradagpeningi veitir pening, ella tað er longri enn 120 dagar, har fólk mangan vera søgd úr starvi. Her kann eitt nú

